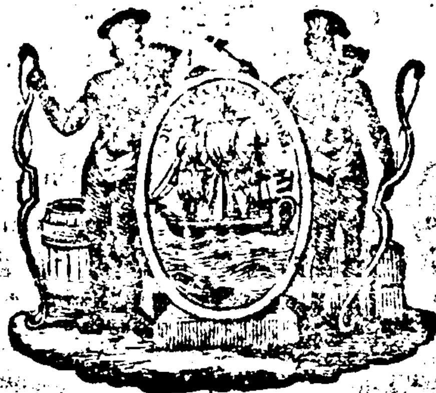
Ao. 1855. No. 45.

Zaturdag, 14 April.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 11 April 1855.

Bij Gouvernements resolutie van den 7 dezer maand No. 420, is aan Rosetta Henrietta Vlijtig vergund, zich voortaan te noemen: *Rosetta Henrietta van Sitteren.*

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 12 April 1855.

Ten verzoeke van den Heer Hendrik Laurens Mulder, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De waarnemende Adjunct Gouvernements Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris.

E. A. VAN EMDEN.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

Op den 6 April ll., de slaaf *Johannis* of *Kwassie*, aankomende M. T. van der Stede.

Terwijl sedert 1 Maart ll. nog als afwezig zijn opgegeven:

1o. De slaaf *Baron*, aankomende Koegestellen.
2o. De slavin *Saratje*, aankomende S. Seelig nom ux.
3o. De slaaf *Cornelis*, aankomende M. L. Goede.
4o. De slaaf *Robijn*, aankomende pl. *Goede Hoop.* en
5o. De slavin *Truitje*, aankomende de minderj. A. Wiessel

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, den 13 April 1855.

De Procureur Generaal,

J. Æ. LISMAN.

POLITIE.

Bij de Politie aangifte gedaan zijnde van het ontvreemden van een opgeboeid *CORJAAL van Kóeràrahout*, lang *zes en veertig* voeten, gemerkt **M**, — zoo wordt een ieder gewaarschuwd, hetzelve niet te koopen, en uitgenoodigd om, indien het ter verkoop mogt worden aangeboden, hetzelve aan te houden en daarvan onmiddellijk ten burele van Politie 2e. afdeeling, in de *Wageweg straat*, opgaaf te doen.

Paramaribo, den 13 April 1855.

Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* zijn gedevolveerd de navolgende boedels, als:

Van Lambertus Liwijn, en daaraan behoorende grond *Morea*, den 15den Maart 1855;
» Magdalena Geurig, den 20n. dito, en
» Ernst Frederik Johanns, den 22sten dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelver opgeroepen, om aan het Departement voornoemd, van hunne pretentien aanteekening te doen en hunne verschuldigden aan te zuiveren, op pœne van verstoken te zijn van alle regt en actie tegen de voormelde boedels

Paramaribo, den 13 April 1855.

De Curator,

(5068) CHs. LIONARONS.

Tweede Advertentie.

(5575) Op Vrijdag den 20sten April 1855, des namiddags ten *vier* ure, zal de Curator en Weesmeester in het lokaal van het Departement der *Onbeheerde Boedels* door den Vendumeester J. C. Gomperts, publiek verkoopen:

Elf (**11**) stuks **HOORN VEE**, waaronder *een groote BUL*, aankomende de minderjarigen Johan Hendrik, Ernst Diederich en Claas Fredrik Johanns.

Twee en twintig (**22**) stuks **HOORN VEE**, waaronder vier *aankomende BULLEN*, = **HOUT, PLANKEN, HUISRAAD** en diverse andere GOEDEREN, aankomende den boedel L. Liwijn.

Voorts:

Een zes riems **VAARTUIG** met zijn toebehooren, en *een vier riems open* **CORJAAL, VUURWAPENEN** en **BOEKWERKEN**, aankomende den boedel E. F. Johanns.

Zijnde het Vee dagelijks te bezigtigen op het Erf van Mejufvr J. G. Weijler.

Paramaribo, den 13 April 1855.

De Curator en Weesmeester,

CHs. LIONARONS.

VERKOOP BIJ EXECUTIE,

ten overstaan van den Griffier van het Collegie van Kleine Zaken:

Van *zes* balen **KATOEN**, gemerkt P. G. H. No. 22—27. afkomstig van de Plantaadje *George Hendrik*.

De slavin *Martina*, aankomende J. F. Hanssen.

Deze executive verkoopingen zullen plaats vinden op Woensdag den 18den dezer des voormiddags ten *negen* ure, voor het lokaal alwaar het Collegie van Kleine Zaken vergadert.

De Processen - Verbaal van arrest of inbeslagneming liggen ter *visie* ter Griffie van het Collegie voormeld.

Paramaribo, den 13 April 1855.

De Deurwaarder bij het Collegie van Kleine Zaken,

(5081) ABM. FERNANDES JR.

Japansche aangelegenheden.

(*Vervolg en slot van ons vorig No.*)

De aankomst van het handelsschip op den 29sten Julij 1854 stelde het opperhoofd in het bezit der instructien van het Indisch bestuur, verstrekt overeenkomstig de laatstelijk van wege Uwe Majesteit gedane aanschrijvingen. Op den volgenden dag deed de heer Donker Curtius de hem voorgeschreven openingen bij brief aan den gouverneur van Nagasaki, en kondigde daarbij tevens de aanstaande komst der Soembing aan. De brief is onmiddellijk naar Jedo opgezonden geworden, en de gevorderde regeling voor de ontvangst en het verblijf van dat stoomschip had naar wensch plaats. De Soembing arriveerde op den 21sten Augustus, en stoomde op den volgenden dag, met staatsievlaggen versierd, naar binnen. De electro-magnetische telegraaf had, niet zonder merkelijk beschadigd te zijn, zijne bestemming bereikt. Gelukkig, dat de herstelling onder het deskundig toezigt van dr. van den Broek uitvoerlijk werd bevonden. Intusschen gaf het opperhoofd, bij missive van den 24 Augustus, officieel aan den gouverneur van Nagasaki kennis van de aankomst van dat geschenk.

De Soembing was ter goeder ure verschenen, om bevrediging te schenken aan de hooge belangstelling der Japanners in het zee en stoomwezen. Naar aanleiding van het al dadelijk door den gouverneur van Nagasaki daartoe gedaan verzoek, verklaarde zich dan ook de kommandant bereid, om aan Japansche officieren, ambtenaren, werktuigkundigen, soldaten, ambachtslieden en zeevarenden, tijdens het verblijf der Soembing, inlichtingen en onderrigt te doen geven ten aanzien van den scheepsbouw, het stoomwezen, het besturen van Europesche schepen, de smederij, de draaibank, het exerceren met geweer, geschut en zeilen enz. Dat onderrigt begon reeds op 26 Aug. en is sedert bijna dagelijks, deels aan den wal, deels aan boord, gegeven aan een groot en steeds klimmend aantal van tot dat einde aangewezen personen. De kommandant, het etat-major, de on-

der officieren en het meerendeel der equipage hebben zich daarmede onvermoeid onledig gehouden. Het was geen gemakkelijke arbeid, om door middel van tolken over dergelijke onderwerpen te handelen; maar de leergierigheid en bevattelijkheid der Japanners verdienden den meesten lof. Zij waren reeds spoedig vertrouwd met alle onze scheepstermen, zoomede die van de artillerie, en de bemanningen der verschillende deelen van het stoomwerktuig. Eindelijk kwam nog op den 18 October daarenboven eene door de hooge regering te Jedo afgevaardigde commissie van vijf heeren aan, om de Soembing te bezigtigen en van den kommandant ophelderingen en onderrigting te vragen nopens scheepsbouw- en werktuigkunde. De heer Fabius wijdde zich daaraan dagelijks met bereidvaardigheid.

Gedurende het aanwezen van de Soembing liet een Engelsch smaldeel, onder den admiraal Stirling, op den 7den September het anker vallen in de baai van Nagasaki, waar het tot den 20sten October verbleef. Die vlootvoogd hield eenige conferentien met den gouverneur en schijnt eene overeenkomst te hebben aangegaan, waarbij ook voor de Engelsche vlag een paar Japansche havens zijn toegankelijk gemaakt. Op verlangen van den admiraal werd ook het Britsche smaldeel door de zorg onzer factorij van de benoodigde versche provisien voorzien. Hij betuigde daarvoor bij zijn vertrek schriftelijk zijne erkentelijkheid aan het opperhoofd, na reeds te voren eveneens zijnen dank te hebben doen overbrengen aan den kommandant van de Soembing, voor de hem, bij het passeren van dien bodem, gegeven eerbewijzen, die met de meeste hoffelijkheid van de Britsche zijde waren beantwoord geworden. Ook commodore Perry moet omstreeks de maand Junij 1854 met zijn eskader Simoda hebben aangedaan en aldaar eenige schikkingen hebben getroffen, voortvloeijende uit het door hem gesloten tractaat.

In voldoening aan uit Jedo ingekomen bevelen, ontving het opperhoofd op den 19den September de schriftelijke kennisgeving, dat het geschenk door den keizer zou worden aangenomen, en dat het antwoord op den brief van 30 Julij zou worden overgebragt en medegedeeld door den nieuw benoemden gouverneur van Nagasaki. Toen deze op den 16den October was aangekomen, werd de plegtige receptie tot dat einde vastgesteld op den 24sten daaraanvolgende. In die gereede aanneming van Uwer Majesteits geschenk en het geopend uitzigt, om eerlang tot eene gewenschte regeling te komen, was de vriendschappelijke toeneiging tot Nederland niet te miskennen. Trouwens het bijzonder standpunt van den heer Donker Curtius had zich meer en meer gekenmerkt door ondubbelzinnige blijken van vertrouwen en hoogachting. De menigvuldige bezoeken van zeer aanzienlijke Japansche ambtenaren en grooten; de telkens herhaalde samensprekingen met den gouverneur van Nagasaki, het raadplegen in gewigtige aangelegenheden, het gedurig inroepen van welwillendheid en hulpbeboon, dat alles leverde daarvan het overtuigendst bewijs. Niet minder viel den kapitein luitenant Fabius de meeste onderscheiding en erkentelijkheid ten deel voor zijne ijverige en dienstvaardige bemoeijingen, zoo ter zake van het onderrigt aan de Japanners, als wegens het geven van velerlei schriftelijke inlichtingen op vragen der Japansche autoriteiten nopens het zeewezen.

Ook de talrijke bezoeken van hooggeplaatste personen op de Soembing hebben de gunstigste indrukken jegens Nederland achtergelaten. Het zal niet onbelangrijk zijn, hier eenige bijzonderheden dienaangaande te vermelden, welke uit het aangegeven oogpunt allezins de aandacht verdienen. Ik ontleen die bij voorkeur aan het rapport van den kommandant van dien bodem.

Zijne Hoogheid de landsheer van Tsikuzen, neef des keizers, had den wensch geuit om op den 2den October een bezoek te brengen aan boord van de Soembing. s'Morgens ten 9 ure pavoiseerde het geheele schip, de Japansche vlag werd naast de Nederlandsche geheschen, en alles gereed gemaakt om den vorst te ontvangen. Reeds ten 10 ure bevond zich een groot aantal Japansche ambtenaren aan boord, en een uur later kwamen de agent en een secretaris van den vorst, om beschikkingen voor Zijne Hoogheid in de kajuit te maken. Kort daarna kreeg men eene Japansche bark langs zijde, die als brug moest dienen, ten einde zonder bezwaar op het schip over te komen. De vorst verscheen ten 12 ure en werd aan boord ontvangen met de in het recueil van zeeorders enz. voorgeschreven eerbewijzen voor vorstelijke personen, met die uitzonderingen, dat de kommandant geen saluut liet doen, als door de Japansche gebruiken verboden, en Zijne Hoogheid niet op het dek maar in de kajuit afwachtte. Het gevolg van den Vorst bestond uit ongeveer 150 personen. Na weinige oogenblikken in de kajuit vertoefd te hebben, gaf Zijne Hoogheid het verlangen te kennen, om eenige exercitien te zien en het geheele schip rond te gaan. Onmiddellijk werd alarm gehouden met al wat daarbij behoort, als entering, afwering enz., waarna algemeene exercitie met het landgeweer volgde. Dit een ander, zoowel als het geheele schip, dat tot in de kleinste bijzonderheden voor het gevecht was in gereedheid gemaakt, wekte de hoogste belangstelling en bewondering van den vorst op. De Soembing voorts tot in de minste bergplaatsen bezigtigd hebbende, keerde hij met een gedeelte van zijn gevolg naar de kajuit terug waar ververschingen, benevens een gebruikelijk geschenk, werden aangeboden. Zijne Hoogheid bleef zich vervolgens nog 3 uren lang met den kommandant aldaar onderhouden, over de meest uiteenloopende onderwerpen, zoo als den tegenwoordigen Europeschen oorlog, de belangen van Japan, den handel, en vooral buitenlandschen en vrijen handel, het mijnwezen, geschut- en ijzergieterijen, fortificatien, stoom-werktuigkunde, stoom- en bijzondere oorlogsschepen, onderwijs, scholen, enz. Ten slotte vroeg de vorst een glas champagne en ledigde dit met de verklaring, dat de op de Soembing doorgebragte uren de belangrijkste van zijn geheele leven waren; dat hij nog nimmer een oorlogsschip bezocht, doch het nu geziene zijne grootste verwachting overtroffen had; terwijl hij eindelijk zijne dankbaarheid betuigde, vooral ook voor het gegeven wordende onderrigt, waardoor het verblijf van de Soembing te meer op hoogen prijs gesteld werd en niet ligt uit het geheugen der Japanners zou gewischt worden. Onder het paraderen der bemanning in het want en op de ra's en een driewerf herhaald gejoel, keerde Zijne Hoogheid ten 5 ure naar Nagasaki terug.

Op den 17den October bezocht Zijne Hoogheid de landsheer van Fisen de Soembing. Op gelijke wijze ontvangen, bezigtigde hij mede het geheele schip, behalve de kruidkamer, waar de kommandant hem niet wilde toestaan, om met zijn sabel gewapend binnen te treden, terwijl hij die niet verlangde af te leggen. Na afloop der exercitien onderhield de Vorst zich nog gedurende 4 uren in de kajuit met den kommandant over verschillende onderwerpen, en sprak daarbij met bijzondere belangstelling over stoomwezen, marine, artillerie en scheepsbouw. Zijne Hoogheid verliet ten 5 ure de Soembing, erkentelijk voor de genoten ontvangst en opgetogen over hetgeen hij gezien had, terwijl hij voorts zijn leedwezen betuigde over het spoedig vertrek van dien bodem, dat hij in het belang van Japan hoogelijk betreurde.

Weinige dagen later werd nogmaals een merkwaardig bezoek gebragt. Zijne Exc. de gouverneur van Nagasaki, zijn pas aangekomen opvolger, en een keizerlijk commissaris verschenen met een gevolg van minstens 200 personen, waaronder de vijf uit Jedo afgevaardigde heeren en vergezeld van den heer Donker Curtius, des morgens ten 9 ure aan boord van de Soembing. Het geheele schip was met vlaggen versierd, en de Japansche naast de Nederlandsche vlag geheschen. Den voormiddag besteedde men aan exercitien en de bezigtiging van het schip; terwijl de namiddag werd gewijd aan een pleiziertogtje tot in zee. Er was tot dusver geen voorbeeld, dat zoo hoog geplaatste Japannezen zich aldus aan vreemdelingen hadden toevertrouwd en die onderscheiding verwekte blijkbaar de verbazing hunner volgelingen.

Na den afloop der manoeuvres had de kommandant een belangrijk gesprek met de beide gouverneurs. Zij noemden den op de Soembing doorgebragten dag hoogst gewigtig, betuigden hunnen bijzonderen dank voor de aan de Japanners gegeven lessen, en spraken den wensch uit, van den heer Fabius spoedig in het belang van Japan terug te zien. De nog fungerende gouverneur, verzocht deze ten slotte uitdrukkelijk, en in tegenwoordigheid van den heer Donker Curtius, om aan de hooge regering in Nederlandsch Indie en in Nederland kenbaar te maken, dat hij voor het opperhoofd de grootse hoogachting gevoelt en de Japansche regering het meeste vertrouwen in hem stelt, ten gevolge van de veelvuldige en belanglooze diensten, door hem aan Japan bewezen. Het hooge gezelschap vertrok voldaan en erkentelijk, des avonds ten 7 ure van de Soembing.

Onder zoovele blijken van welgezindheid aan de zijde der Japansche grooten en authoriteiten was de dag gekomen, voor de beraamde plegtigheid aangewezen. Het opperhoofd begaf zich in staatsie met den kommandant van de Soembing, vergezeld door het état-major van dien bodem, naar het gouvernementshuis. Voor hen uit trokken de dragers der factorij met de kisten waarin het geschenk van Uwe Majesteit was afgepakt, benevens de op een toonbord geplaatste doos, bevattende de bij den telegraaf behoorende beschrijving en teekeningen door dr. van den Broek vervaardigd. Op het Gouvernementshuis hadden vier achtereenvolgende receptien plaats. De eerste maal traden alle gezamenlijk binnen, ontvangen wordende door de beide gouverneurs en een keizerlijken commissaris met hun gevolg; terwijl slechts de gebruikelijke pligtplegingen werden gewisseld. Bij de tweede intrede, alleen van het opperhoofd en den kommandant, bood de eerste met eene korte aanspraak den telegraaf aan, beantwoord wordende door den aftredenden gouverneur. De derde en vierde binnenkomst strekte tot de afzonderlijke aanbieding der geschenken van wege den keizer, eerstens voor de overbrenging naar Japan van den eltro-magnetischen telegraaf,

en ten andere, voor het aan de Japanners in de verschillende vakken van het zeewezen gegeven onderrigt. Daaronder bevond zich een geschenk van twee sabels aan den kommandant van de Soembing, hetgeen eene zeer bijzondere onderscheiding in Japan daarstelt. Tevens bragt men voorloopig ter kennis van het opperhoofd, dat een voor Uwe Majesteit bestemd contra-geschenk van den keizer niet tijdig genoeg kon aankomen, om thans reeds te worden verzonden, dat later ook aan den heer Donker Curtius een geschenk zou worden vereerd en dat de beide sabels voor den kommandant nader ter bezorging zouden worden afgeleverd, als wordende die nog van Jeddo verwacht. Het opperhoofd, de kommandant en het état major namen vervolgens deel aan een hun aangeboden Jap. diner, na afloop waarvan de gezamenlijke officieren huiswaarts keerden. De beide gouverneurs en een keizerlijk commissaris ontvingen alstoen het opperhoofd alleen in hun kabinet en overhandigden hem in een opzettelijk daartoe vervaardigde doos, de officieele mededeeling, strekkende in antwoord op zijn schrijven van den 30sten Julij te voren.

Dit voor Nederland belangrijke stuk behelsde de verklaring, dat ten aanzien van het handelsverkeer de Nederlanders onderscheiden zijn van de andere volken en dus meest vertrouwd door de Japansche regering; dat het de natuurlijke bedoeling dier regering is, om ieder voorregt, hetwelk aan andere natien mogt worden toegekend, ook aan Nederland te verzekeren; dat mitsdien al dadelijk ook aan de Nederlanders de vergunning wordt gegeven, om de beide havens van Simoda en Hakodade te bezoeken, even als — en op volkomen gelijken voet met — de Vereenigde Staten, ten einde brandhout, water, eetwaren en het verder aan boord benoodigde te verkrijgen of beschadigde schepen te repareren, doch dat het drijven van handel voortdurend beperkt blijft tot de haven van Nagasaki.

Na de ontvangst dezer mededeeling werd de Soembing tot vertrek gereed gemaakt, om de depeches van het opperhoofd naar Batavia over te brengen. Eene commissie kwam op den dag voor de afreis, uit naam der beide gouverneurs, den kommandant vaarwel zeggen, onder herhaalde dankbetuiging voor de belangrijke diensten aan Japan bewezen, en met de verklaring, dat de belanglooze en nuttige zending van een van Uwer Majesteits oorlogschepen hoog werd gewaardeerd als een blijk van ware vriendschap. Op hoog verzoek liet de kommandant ook de Japansche leerlingen, ten getale van nagenoeg 200, bij zich toe tot afscheid en betuiging van erkentelijkheid. De Soembing verliet de haven van Nagasaki op den 25sten October, nadat nog in den morgen van dien dag eene commissie van wege de gouverneurs aan boord was verschenen, om verzekering te geven van hunne beste wenschen voor eene gelukkige reis.

Ik ben aan het einde van mijn verslag gekomen, doch vermeen dit niet te mogen besluiten zonder in korte trekken de slotsom daarvan zamen te vatten.

Nederland heeft zijne roeping begrepen, toen het, op grond van den loop der wereldgebeurtenissen, het initiatief nam, om in het algemeen belang eene verzachting te bewerken van het stelsel van uitsluiting, dat ten aanzien van vreemde volken in Japan bestond. De brief van wijlen Zijne Majesteit Willem II getuigt daarvan onwedersprekelijk.

De Ver. Staten van Noord-Amerika hebben bij tractaat de openstelling verworven voor hunne vlag, van twee havens in het Japansche rijk en eene andere mogendheid schijnt in gelijken zin te zijn geslaagd. Ik misken bij die uitkomst evenmin den indruk en drang, door magtige vloten uitgeoefend, als den invloed van dat gelijktijdig en ernstig streven van verschillende natien. Maar ik wensch ook erkend te zien het aandeel daarin van Nederland op den weg van raadgeving en overreding. Die vloten toch verwezenlijkten de voorspellingen van Uwer Majesteits Koninklijken Vader en moesten dus gereeder ingang verschaffen aan zijnen belangloozen raad. Het ontwerp-tractaat van 1852, — de brief van het opperhoofd op Decima dd. 9 Nov. 1852, — de mededeeling van den gouverneur van Nagasaki dd. 9 Nov. 1853, — de vergelijking eindelijk van het evengenoemd ontwerp-tractaat met de overeenkomst, door de Vereenigde Staten gesloten, het een en ander levert de onwraakbare bewijzen, dat de op last van Uwe Majesteit verordende maatregelen krachtig tot de verkregen resultaten van andere natien hebben bijgedragen.

Aan Nederland zijn de voorregten van het door de Vereenigde Staten tot stand gebragt tractaat, met de uitdrukkelijke gelijkstelling aan de meest begunstigde natien, in Japan op de meest plegtige wijze verzekerd geworden. De oude banden tusschen die beide rijken zijn door vriendschappelijke en vertrouwelijke toenadering en aansluiting naauwer toegehaald en bevestigd. Mist al de toekenning dier voorregten en gelijkstelling vooralsnog het verbindend karakter eener overeenkomst, zij bezit niettemin groote waarde. Immers de zoogenaamde handelspassen, die nu sedert bijna 2 1/2 eeuw den grondslag onzer toelating in Japan hebben uitgemaakt, zijn mede in den vorm eener eenzijdige concessie verleend geworden. Hoezeer het nu verworvene voor het oogenblik weinig dadelijke voordeelen aan Nederland moge opleveren, zoolang de Japansche regering geen eigenlijk handelsverkeer buiten de haven van Nagasaki gedoogt, die regering zal ongetwijfeld tot de overtuiging worden gebragt, dat ook de vergunning van den onbelemmerden handel op de toegankelijke havens niet duurzaam te onthouden is. Die vergunning wordt evenzeer door het belang van Japan zelf geboden, als zij op den weg ligt van het streven der Nederlandsche regering, die zich thans in een eersten stap van het Japansch gouvernement op dien weg verheugen mag.

Nederland toch heeft steeds beoogd eene openstelling van Japansche havens in het algemeen belang en ten behoeve van den handel. Aan die staatkunde belangloos vasthoudende, heeft Nederland voor zich geene voorregten in Japan gezocht, doch het heeft naar billijkheid gelijkstelling met anderen verlangd en verkregen, toen aan dezen gunsten waren toegekend.

Mijn tegenwoordig rapport strekt, om Uwe Majesteit een volledig overzigt aan te bieden van de dezerzijdsche verrigtingen en den tegenwoordigen staat der zaken in Japan. Het komt mij wenschelijk voor, dat stuk mede dienstbaar te maken aan de bevrediging der regtmatige belangstelling, die algemeen in dit onderwerp bestaat, en ik neem mitsdien de vrijheid, de magtiging van Uwe Majesteit te verzoeken, om het voorenstaand rapport in de *Nederlandsche Staats-Courant* te doen plaatsen.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

Lord Palmerston en de Oorlog.

Algemeen was het eene bevreemdende beschouwing in Engeland, zelfs van de eerste staatslieden, van den aanvang van den krijg af, dat die welligt hevig, maar zeer kortstondig zou zijn. Daartoe was men welligt gebragt door de aanvankelijke overwinning der Turken, op hun eigen gebied, alles voor hunnen vorst en hun land opzettende, doch daarbij meer aan het klimaat gewoon. Zoodra de Westersche krijgsbenden in Turkije verschenen, en bij de meerdere overhelling van Oostenrijk alsnu tot de bondgenooten, trokken de Russen naar hun land terug, en hielden eene verdedigende stelling; ziekten raapten reeds eene menigte der krijgers van het Westen weg, hunne geestdrift en kracht verslapte; eindelijk werd, vooral door St. Arnauds doorzetten, tegen den raad van sommige andere hoofden, tot den togt naar de Krim, tegen Sebastopol besloten. Men kent de uitkomst daarvan tot hiertoe; ondanks alle inspanning en hoofdbieden aan Russische overmagt, die meer en meer opkwam, hadden zij met ontberingen en het luchtgestel in het onherbergzaam oord, dat zij in kort bestek besloegen, te kampen; duizenden kwamen door kommer en ellende om, en de uitvallen der Russen ontnamen hun zelfs rust in het lijden. Verwijten, beschuldigingen vervingen straks in Engeland de fiere, hooghartige taal en uitbundigen lof en kaatsten spoedig op het bewind nog meer dan op den opperbevelhebber terug.

Om onderzoek werd geroepen naar de oorzaken van zoo groot verlies van menschenlevens, van zoo groote oorlogsrampen en men duchtte er nog erger. De voorname tolk van Engelands volksmeening sloeg sedert December des vorigen jaars een kreet aan over de veronachtzaming in al wat het leger betrof, die hevig en heviger werd, en waartegen ten slotte geene verdediging van bewindslieden gold, omdat alle bijzondere berigten uit de Krim daarmede overeenstemden. Vergeefs wees men op de vroegere inkrimpingen in het krijgswezen, gedurende een langdurig tijdperk van vrede, op de onmogelijkheid om den loop der zaken vooruit te zien, op de stormen, die zoovele schepen hadden doen te loor gaan. Dit was waar, doch altoos bleef de grondoorzaak, dat men de vijandelijke magt te klein geacht had en dat het ministerie Aberdeen in den grond der zaak, en naar zijn eigen programma, eene andere bedoeling dan den krijg had. Vruchteloos had het zich daartoe meer willen versterken, door, in het midden des jaars, een afzonderlijk oorlogs-departement, onder de leiding van den hertog van Newcastle, zamen te stellen. De organisatie van het leger, het koopen van de officiersplaatsen, de wijze van het bijeenkrijgen van het krijgsvolk, dat alles te hervormen had de taak van een oorlogsbewind uitgemaakt, dat wil zeggen van zoodanig bewind, dat niet, als in eenen gewonen tijd vele inlandsche hervormingen wilde doorzetten, maar den toestand als buitengewoon aannam, uitsluitend alle krachten op de worsteling met de wapenen aanwendde, als men er dan eenmaal de toevlugt toe genomen had. Toen in de maand December jl. de voordragt nopens het ligten van vreemd krijgsvolk werd doorgedreven, toonde de tegenpartij zich reeds zoo sterk, dat het bewind daardoor een nieuwen geduchten stoot kreeg. Voor een oogenblik werd het nog gesteund door de tijding, dat Oostenrijk zich aan de bondgenooten meer had aangesloten, zich verder wilde aan sluiten; als mede door het verdrag met Sardinie. Doch de tijdingen van voor Sebastopol verergerden met den dag en in dezelfde mate de tegenstand, buiten de oneenigheid in den boezem des bestuurs. Lord John Russell, die sinds eenigen tijd op verandering van stelsel nopens den oorlog had aangedrongen, vond de zaken, niet lang geleden, in eenen toestand, dat hij zijn ontslag nam. Dit was

een zware, een doodelijke slag voor het ministerie. In het Huis der Gemeenten werd hiervoor en over de te nemen maatregelen beraadslaagd. Een voorstel van Lord Greij om het geheele bestuur der landmagt in de handen van eenen enkelen bewindsman te stellen, ten einde de vereischte eenheid in het oorlogsbedrijf te erlangen, bleef zonder gevolg. De kamer achtte, in den gegeven toestand, eene gedeeltelijke hervorming van het bestuur des legers onvoldoende, en wilde eenen doortastenden maatregel. In weerwil van den tegenstand des bestuurs, dat onder anderen Lord J. Russel's aftreding gispte, de berigten uit de Krim ook wel als eenigzins overdreven en het voorstel tot onderzoek als verlammend voorstelde, ondanks dit alles leed het met eene aanzienlijke meerderheid die nederlaag. Met 305 tegen 148 stemmen, onder groot gejuich zijner tegenstanders, werd besloten » dat eene commissie zou worden benoemd om onderzoek te doen naar den toestand des Britschen legers."

Welke beteekenis is nu aan dit besluit voor vrede of oorlog te hechten? Dit is eene vraag, die algemeen wordt gedaan.

Lord Palmerston is nu de man van het oogenblik. Naar de vroegere staatkunde van dien minister te oordeelen, houdt men zijn ministerie voor oorlogzuchtig. Zijne taal, vooral na 1830, in de zaak van de Vixen (het naar de Circassische kusten gezonden Britsche schip) tegen Rusland gevoerd, zijne grieven tegen dat land over de zaken van Griekenland en Denemarken, zijne houding in het laatst van 1853 en in het volgende jaar, laten weinig twijfel deswege over. Ook ligt het in den aard van den Engelschman, dat hij niet ligt terugtreedt, door het nijpen van het gevaar in krachten wint en zich sterker inspant. De Britsche staatsman, die thans eindelijk, na zoo vele jaren, aan de spits der zaken is, gekomen is meer dan iemand welligt, de vertegenwoordiger van den Engelschen landaard. Hij is bekend om zijne gemakkelijkheid en zijnen ijver in den arbeid.

De mannen, die men als zijne voorname mede ministers noemt, lord Grey en lord Carlisle, vereenigen die eigenschappen evenzeer, en hebben de treurige ondervinding voor zich, om er lessen uit te trekken. Doch hij heeft welligt ook binnen en buitenslands veel wederstreving te wachten, en wat het bedenkelijkst voor zijn, gelijk voor ieder nieuw Britsch ministerie in den tegenwoordigen oogenblik zal zijn, hij kan met geen slag eener tooverroede als het ware diep ingewortelde gebruiken en misbruiken in het Britsche krijgswezen veranderen, hij kan vooral de bijkans verlorene magt in de Krim niet op eens vervangen, hij kan tegen Rusland— het afgeloopen jaar heeft het bewezen—Brittanjes voorname kracht, de zeemagt, niet met veel gevolg bezigen, ten ware om den handel af te sluiten, dat ten slotte ook op Engeland terugwerkt, zooals er reeds stemmen in dien geest zijn opgegaan. Cobden, Bright en die met hen eensdenkend zijn, zullen uit den val van het bestuur van lord Aberdeen ook nieuwe kracht putten; de invloed der verliezen op duizende betrekkingen kan kwalijk achterblijven; en ook niet de geduchte inspanning, waartoe de voortzetting van den krijg moet voeren, en die allereerst in de nieuwe lasten en dergelijke stoffelijke opofferingen zal voelbaar zijn.

Het kan, bij de overweging van dit alles, bij den geschokten staat der volksmeening in Engeland, zijn, dat het oorlogs-ministerie den vrede bragt, gelijk dat des vredes den krijg heeft aangevoerd. Het kan zijn, dat de invloed van Lord Carlisle, die in den afgeloopen zomer Turkije bezocht, om dat land persoonlijk op te nemen en deswege geene gunstig gekleurde tafereelen ophangt, voelbaar werd, en meer op eene schikking deed bedacht zijn. Men herinnert zich ook hoe Lord Palmerston zelf, tijdens het sluiten van het verdrag met graaf Brunow, eene plotselinge wending ten opzigte van Rusland deed, waardoor de uitbarsting, die in 1853 gevolgd is, nog verscheiden jaren werd verhoed.

Doch hoe dit alles zij, de gebeurtenissen der wereld zijn door den val van het vorige Britsche ministerie tot een keerpunt gekomen; of men schijnt hieruit een langzamen overgang tot gevoelens van schikking te moeten verwachten, of de aanvang van gebeurtenissen, waarvan de oorlog in Turkije en de Krim slechts het voorspel zijn.

In Pruissen worden thans, voornamelijk uit strategische gronden, de telegrafische liniën in onderscheidene rigtingen vermeerderd. Hierbij maakt men alsnu gebruik van vertind ijzerdraad, dat beter aan den invloed van het weder wederstaat. De meerdere kosten hiervan bedragen 80 daalders per mijl. De onderaardsche, met gutta percha overtrokken koperdraden, zijn alle weder uitgegraven en verkocht, zijnde zij door allerlei ongedierte zeer beschadigd geworden. Groote partijen, uit de Rijn provincien naar Berlijn gezonden en voor de Russische linien bestemd ijzerdraad, zullen over Hamburg naar eene Russische haven worden geëxpedieerd.

Een Amerikaan heeft een werkje in het licht gegeven, waarin hij lord Palmerston beschuldigt van hem in 1851 gebezigd te hebben voor eene teedere zending in Frankrijk en de Vereenigde Staten, en welke bestond in het door de dagbladen dier beide landen te doen uitweiden over het liberale en hoogst vredelievende karakter des Britschen gouvernements. De schrijver van dit boekske is, gelijk hij zelf bekent, in Sardinie tot gevangenisstraf veroordeeld geweest wegens kwetsing der zeden, en het is om deze en andere redenen, dat aan zijne zending en aan de daarmede verknochte geldelijke voordeelen een einde is gemaakt. Van hier groote verbolgenheid des geheimen diplomaats die in zijn boek dreigt met ergerlijke onthullingen aangaande zijne betrekkingen met het bureau van buitenlandsche zaken.

Omtrent de geboorteplaats van den bekenden Russischen rijkskanselier graaf v. Nesselrode heerscht verschil, daar sommigen als zoodanig Lissabon, anderen Lijfland noemen. De waarheid is, dat hij een Franforter is, alwaar hij volgens een kerkboek den 16den Dec. 1780 gedoopt is. Zijne ouders waren de rijksgraaf Maria Julius Wilhelm Frans, Russisch kamerheer en gezant aan het Portugesche hof, en Louise Gontard, welke den 26sten Dec. 1779 in het huwelijk traden. Eerst eenigen tijd na de geboorte van zijn zoon, aanvaardde de vader den post van gezant te Lissabon, alwaar zijne vrouw weinige jaren later stierf. Na haren dood, werd de jonge Karel Robert naar Frankfort gezonden, om er zijne opvoeding te ontvangen bij zijn' oom Heinrich Gontard.

Burgerlijke Stand.

Van den 7den tot den 12den April 1855, zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 9den, Paulina Helena Eiken, 45 jaren. — Idem, Mary Sophia Cummings, 24 jaren. — Den 10den, Mathilda Petronella Agatha Dumont, 16 jaren. — Idem, Antoinette Selly Bent, 2 jaren en 3 maanden. — Idem, Henriette Maria Vieira, 1 jaar en 3 maanden. — Den 11den Andrew Anthonie Halfhide, 1 maand.

Publieke Veilingen.

Door den Vendumeester A. SALOMONS.
Donderdag, 12 *April* 1855.

Het Huis en Erf aan de Domine straat, La. C No. 163; aankomende A. VAN VELZEN.— *f* 4000. — *Opgehouden.*

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 13den dezer, de Nd. Am. brik *Vesta Ellen*, kapt. Perrij, van Boston.

Uitgeklaard.

Den 13den dezer, het schip *Wijnanda Lucretia*, kapt. W. W. de Jong, lading: 268 vaten Suiker 367,736 pond en 20 balen schoone Katoen 7400 pond.

Idem, het schip *Anna*, kapt. W. B. Schill qq, lading: 271 vaten Suiker 429,782 pond en 5 balen schoone Katoen 1740 pond. — Passagiers: de heeren M. L. en A. Barnett en A. L. G. de Randamie.—Beiden naar Amsterdam.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. D. Huidekoper.— Sluit 16 dezer.

Noord-Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.